

המארג כספק יחיד – חו"ד ראש אגף מגוון ביולוגי ושטחים פתוחים
חו"ד זו ניתנה לגבי המארג כספק יחיד לצורך ביצוע הדוח הלאומי של מצב הטבע
בישראל, עדכון מדד המגוון הביולוגי ופעולות חינוך והטמעה לעניין מצב הטבע.

המארג- התכנית הלאומית להערכת מצב הטבע בישראל - הוא קונסורציום בו שותפים המשרד להגנת הסביבה, הקרן הקיימת לישראל, רשות הטבע והגנים ומוזיאון הטבע באוני' תל אביב. המארג הוקם בשנת 2010 תחת האקדמיה הלאומית למדעים ומאז שנת 2016 פועל תחת מוזיאון הטבע באוניברסיטת תל אביב.

המארג הינו קונסורציום יחיד מסוגו - ארגון יחיד וייחודי, בכך שהוא מפעיל תוכניות ניטור ארוכות טווח של מגוון רחב של מערכות אקולוגיות יבשתיות שלמות שמטרתן לאסוף נתונים על מצב המערכות האקולוגיות והמגוון הביולוגי, לנתח את תוצרי הניטור, ולהציגן בפני מקבלי החלטות והציבור בצורה אובייקטיבית באמצעות פעולות חינוך והסברה למגוון קהלי יעד. הפעלת תוכניות ניטור ארוכות טווח מסייעת לקבל תמונה מהימנה של מצב הטבע בישראל. מאז 2010 המארג פרסם 3 דוחות של מצב הטבע ביבשה (2010, 2016, 2018), דוחות אלו הם דוחות ארציים ולאומיים ומעבר להיותם מבוססים על ממצאי הניטור ארוכי הטווח, הם מבוססים על המידע והניסיון המקצועי המצטבר במארג לאורך שנים רבות. בנוסף, המארג יצר יחד עם המשרד להגנת הסביבה והלמ"ס ועל בסיס ניטור ארוך הטווח של המערכות האקולוגיות היבשתיות את "מדד המגוון הביולוגי" שהינו מדד ייחודי שמפורסם במדדי איכות חיים קיימות וחוסן של הלמ"ס ומעודכן מדי שנתיים – בהתאם למחזורי תכנית הניטור.

ניטור ארוך הטווח, דוחות מצב הטבע התקופתיים ומדד המגוון הביולוגי הם בסיסי ידע החשובים ביותר למתן תמונת מצב לאומית עדכנית של מצב הטבע. מידע זה מאפשר קבלת החלטות טובה יותר בנושאים הנוגעים לתכנון וניהול של המערכות הטבעיות, להבין את הסיכונים והאיומים, ובכך לסייע למשרד להגנת הסביבה, לבצע את משימותיו בתחום שמירת טבע בדגש על ניהול מושכל ומבוסס ידע של השטחים הפתוחים בישראל.

מוזיאון הטבע הוא תשתית מחקר לאומית מרכזית של הוועדה לתכנון ותקצוב של המועצה להשכלה גבוהה (ות"ת) ותשתית מחקר לאומית על פי המועצה הלאומית למחקר ופיתוח אזרחי (מולמו"פ). זהו מוזיאון טבע מחקרי יחיד מסוגו בישראל

שהמוקד שלה הוא המגוון הביולוגי וככזו גם מעסיקה את הרוב המכריע (כ-90%) של הטקסונומים של ישראל, מומחים בביולוגיה של קבוצות חי וצומח שונות. על כן, במוזיאון ישנם מרכזים מדעיים ייחודיים כגון המארג המכין את דוחות מצב הטבע הלאומיים.

כיום, אין עוד גוף בארץ שיכול להכין את דוחות מצב הטבע המבוססים על ניטור ארוך הטווח של מעל 10 שנים של מספר רב של מערכות אקולוגיות יבשתיות שלמות. לשם כך, המארג פיתח מתודולוגיות ייחודיות לניתוח ממצאי ניטור ארוך הטווח ועיבודם לצורך הפקת הדוחות וכלי ניתוח ייחודיים. רציפות הניטור, העקביות והאחידות המתודיים חיוניים למעקב אחר שינויים ומגמות במערכות האקולוגיות בישראל. פעילותו של המוזיאון תומכת ומקדמת בצורה ישירה והוליסטית את השמירה על המגוון הביולוגי ובישראל, תוך הנגשת המידע למגוון רחב של קהלי יעד. הנגשת הידע שמצטבר במסגרת המארג לציבור המקצועי והרחב מסתייעת בשילוב ייחודי של אגף חינוך ותקשורת מדע במוזיאון המתמקד בנושא המגוון הביולוגי, אגף שיווק וחברת יחסי הציבור של המוזיאון שכולם תומכים בפעילות זו וכמובן התשתיות הייחודיות של המוזיאון לקליטת קהל, להוראה, כנסים והדרכה שעומדים לרשות פעילות המארג.

התוכניות הנ"ל יבוצעו על ידי הספק:

1. הפקת דוח מצב הטבע הלאומי
2. פעולות חינוך והטמעה
3. מדד המגוון הביולוגי – עדכון מדד הלמ"ס (מדדי איכות חיים), קיימות וחוסן).

אוני' תל אביב – מוזיאון הטבע היא שותפה ייחודית בקונסורציום ובעלת ידע וניסיון מתאמים לביצוע הפעולות הנדרשות של ידי המשרד. ביצוע פעולות ייחודיות אלו בכל אמצעי אחר, ועלול להפסיק את הפעילות הרצופה והשוטפת של ניטור ארוך הטווח יקח זמן רב ועלול לסכן את רציפות הכנת הדוחות הלאומיים. אציין כי המשרד להגנת הסביבה שותף גם בגיבוש התכנים של דוחות מצב הטבע ובתהליכי קבלת ההחלטות של המארג, במסגרת מינהלת המארג. לאור כל זאת, אני סבורה כי המארג הינו ספק יחיד לצורך ביצוע התכניות הנ"ל.

שם הפונה: תמר רביב

אגף/מחוז: אגף מגוון ביולוגי ושטחים פתוחים

חתימה: 

